

Łódź, dnia 31 lipca 2023 roku

Pani
AGNIESZKA KOWALEWSKA – WÓJCIK
Dyrektor
Zarządu Inwestycji Miejskich

WK-602/25/2023

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 1325), informuję Panią Dyrektor, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kontrolę gospodarki finansowej w Zarządzie Inwestycji Miejskich¹ w zakresie udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji w ramach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Miasta Łodzi, w tym w szczególności w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.) oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych².

I.

W ramach przeprowadzonej kontroli zbadano postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na:

- wykonanie prac konserwatorskich w zakresie wykończenia wnętrz w budynku przy ul. Włókienniczej 11;
- wybór Inżyniera Kontraktu w ramach zadania Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi (umowy z dnia: 5 lipca 2021 roku i 22 lutego 2022 roku);
- budowę drogi rowerowej w systemie zaprojektuj i wybuduj ul. Sikorskiego, na odcinku od ul. Łagiewnickiej do ronda Biłyka;
- budowę ekranów dźwiękochłonnych w ciągu ul. Zgierskiej i al. Bartoszewskiego w Łodzi w systemie zaprojektuj i wybuduj.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości mających wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w okresie 13 marca – 6 kwietnia 2023 roku. Protokół został podpisany w dniu 5 czerwca 2023 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

Ujawnione uchybienia dotyczyły:

1. W dniu 25 sierpnia 2021 roku Miasto Łódź – Zarząd Inwestycji Miejskich, reprezentowane przez Dyrektora ZIM zawarło umowę nr 263.73/DZ/2022 z VIK-BUD Wiktorowicz sp. k. oraz VIK-BUD sp. z o.o. – na realizację zadania pn. Prace konserwatorskie w zakresie wykończenia wnętrza w budynku przy ul. Włókienniczej 11, w terminie 10 miesięcy od dnia zawarcia umowy (do dnia 25 czerwca 2022 roku), za wynagrodzeniem w kwocie 7.303.400,00 zł. Wykonawcy wnieśli zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej wystawionej w dniu 24 sierpnia 2021 roku przez PZU S.A. na kwotę: [1] 365.172,00 zł z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, ważną w okresie od dnia 25 sierpnia 2021 roku do dnia 25 lipca 2022 roku; [2] 109.551,60 zł z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek oraz z tytułu gwarancji jakości, ważną w okresie od dnia 26 czerwca 2022 roku do dnia 11 lipca 2027 roku.

Aneks nr 1 z dnia 26 września 2022 roku przedłużono termin realizacji umowy do dnia 31 października 2022 roku. Aneks nr 2 z dnia 15 grudnia 2022 roku przedłużono termin realizacji umowy do dnia 15 grudnia 2022 roku. W związku z zawarciem aneksów przedłużających termin realizacji zamówienia nie doszło do aneksowania gwarancji ubezpieczeniowej, stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy – przedłużenia jej ważności. Przedmiotowa polisa była ważna do dnia 25 lipca 2022 roku.

Zgodnie z art. 453 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane. Z powyższego przepisu wynika, że okres ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w tym przypadku wniesionego w formie niepieniężnej, nie może być krótszy niż dzień uznania zamówienia za należyte wykonane – w praktyce do dnia podpisania protokołu odbioru bez uwag. Stosownie do art. 452 ust. 9 ww. ustawy, w przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, przez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia.

2. Protokolarnego odbioru przedmiotu ww. umowy dokonano w dniu 1 grudnia 2022 roku – bez uwag. Ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 24 marca 2023 roku (w toku kontroli; 2023/BZP 00150252). Powyższe stanowiło naruszenie art. 448 ustawy. Zgodnie z powołanym przepisem, zamawiający, w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w BZP ogłoszenie o wykonaniu umowy.
3. Zgodnie z art. 452 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, wysokość zabezpieczenia ustala się w stosunku procentowym do ceny całkowitej podanej w ofercie albo maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy, jeżeli w ofercie podano cenę jednostkową lub ceny jednostkowe. W dwóch przypadkach Miasto Łódź – Zarząd Inwestycji Miejskich zawarło aneksy do umów, na mocy których zwiększono wykonawcom wynagrodzenie. Jednocześnie zawarto aneksy do umów gwarancji zwiększające wysokość kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy w

ten sposób, by procentowa wartość zabezpieczenia w stosunku do wynagrodzenia (ceny) była tożsama jak w umowie pierwotnej. Powyższe dotyczyło: [1] umowy nr 263.75/DZ/2021 z dnia 21 września 2021 roku³ – ustalono wynagrodzenie w kwocie 20.800.000,00 zł. Aneksem z dnia 7 października 2022 roku zwiększono wynagrodzenie do kwoty 20.847.240,61 zł, natomiast aneksem z dnia 28 listopada 2022 roku zwiększono wynagrodzenie do kwoty 20.993.697,13 zł. Wysokość zabezpieczenia pierwotnie wynosiła 1.040.000,00 zł. Aneksem z dnia 20 grudnia 2022 roku do gwarancji ubezpieczeniowej zwiększono wysokość sumy gwarancyjnej do kwoty 1.049.684,86 zł; [2] umowy nr 263.83.DZ.2022 z dnia 30 czerwca 2022 roku⁴ – ustalono wynagrodzenie w kwocie 2.943.178,74 zł. Aneksem z dnia 18 listopada 2022 roku zwiększono wynagrodzenie do kwoty 2.983.070,94 zł. Wysokość zabezpieczenia pierwotnie wynosiła 147.158,94 zł. Aneksem z dnia 24 listopada 2022 roku do gwarancji ubezpieczeniowej zwiększono wysokość sumy gwarancyjnej do kwoty 149.153,55 zł.

Ustawa Prawo zamówień publicznych nie przewiduje jednak mechanizmów dających zamawiającemu uprawnienia do żądanie podwyższenia zabezpieczenia w przedstawione powyżej sytuacji. W przypadku podwyższenia wynagrodzenia wynikającego z umowy o zamówienie publiczne, brak jest podstaw prawnych w ww. ustawie – do uzupełnienia wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy o kwotę wynikającą ze zmiany (podwyższenia) wysokości wynagrodzenia wykonawcy.

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia ponoszą pracownicy Zarządu Inwestycji Miejskich w zakresie nałożonych na nich obowiązków wynikających m.in. z zakresów czynności.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Dyrektor o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Egzekwować od wykonawców wnoszenie zabezpieczenia należytego wykonania umowy, które jest ważne co najmniej do dnia uznania zamówienia za należyte wykonane. W przypadku braku przedłużenia ważności

³ Zadanie pn. Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi – Projekt 2 – Przebudowa i nadbudowa obiektu wraz z zagospodarowaniem terenu na nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 22. Gwarancja ubezpieczeniowa nr 280000187434 z dnia 20 września 2021 roku wystawiona przez STU ERGO HESTIA S.A.

⁴ Zadanie pn. Przebudowa ulic Zajęczy i Osobliwej na terenie miasta Łodzi – część I. Gwarancja ubezpieczeniowa nr PO/01046471/2022 z dnia 23 czerwca 2022 roku wystawiona przez GENERALI TU S.A.

zabezpieczenia (dot. formy niepieniężnej), stosować art. 452 ust. 9 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2. Ogłoszenia o wykonaniu umowy zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie, o którym mowa w art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.
3. Wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy ustalać w stosunku procentowym do ceny całkowitej podanej w ofercie albo maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy, stosownie do art. 452 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Nie zmieniać wysokości zabezpieczenia w sytuacji podwyższenia wynagrodzenia wykonawcy.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Dyrektora o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk
Prezes RIO w Łodzi
(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

1. Prezydent Miasta Łodzi HANNA ZDANOWSKA,
2. aa.